

LEMMIKKIELÄINTEN JALOSTUSTA KOSKEVA PÄÄTÖSLAUSELMA

hyväksyty monenkeskisissä neuvotteluissa 10. päivänä maaliskuuta 1995

Lemmikkieläinten suojelua koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen 15. artiklassa esitettyjen toimintaohjeiden mukaisesti sopimusosapuolet, jotka

ovat tietoisia siitä, että mainitut toimintaohjeet edellyttävät yleissopimuksen määräysten toimeenpanon seurantaan sekä lemmikkieläinten hyvinvointia koskevien yhteisten ja koordinoitujen ohjelmien kehittämistä;

haluavat edistää yleissopimuksen määräysten täydellistä kunnioittamista;

ottavat lukuun, että yleissopimuksen 5. artikla määrää jalostuksessa käytettävän lemmikkieläimen valinnassa otettavaksi huomioon sellaiset anatomiset ja fysiologiset ominaisuudet sekä käyttäytymispiirteet, jotka todennäköisesti vaarantavat joko jälkeläisen tai emon terveyden ja hyvinvoinnin;

ovat selvillä siitä, että näiden määräysten noudattaminen tuottaa vaikeuksia, varsinkin kehitettäessä äärimmäisominaisuuksia, jotka ovat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta haitallisia;

ovat vakuuttuneita siitä, että mainitut ongelmat aiheutuvat suurelta osin tavasta, jolla jalostusnormeja muotoillaan ja tulkitaan; ja

näistä syistä katsovat, että mainittujen jalostusnormien tarkistus on tarpeen yleissopimuksen 5. artiklan vaatimusten noudattamiseksi;

ovat sopineet seuraavista toimista:

1. Jalostusyhdistyksiä, varsinkin kissojen ja koirien jalostusta harjoittavia yhdistyksiä kehoitetaan
 - harkitsemaan uudelleen jalostusnormejaan ja tarvittaessa muuttamaan sellaisia normeja, jotka saattavat aiheuttaa ongelmia eläinten hyvinvoinnin kannalta, varsinkin liitteessä esitettyjen suositusten valossa;
 - harkitsemaan normeja uudelleen ja eläinten valinnassa ottamaan huomioon esteettisten näkökohtien lisäksi myös käyttäytymispiirteet (kuten aggressiivisuusongelmat) ja kyvyt;
 - hyvän tiedotuksen sekä kasvattajien ja tuomareiden koulutuksen avulla huolehtimaan siitä, että jalostusnormeja tulkitaan tavalla, joka ehkäisee eläinten hyvinvoinnin kannalta mahdollisesti haitallisten äärimmäispiirteiden (hypertyyppien) kehittämistä;
 - parantamaan yleistä tietoisuutta ongelmista, jotka liittyvät johonkin eläinten fysiologisiin ominaisuuksiin ja käyttäytymispiirteisiin.
2. Jos edellä mainitut toimet eivät ole riittäviä, harkitaan tiettyjen rotu- tai lajityyppien jalostuksen kieltämistä sekä niiden näytteillepanon ja myynnin lopettamista asteittain silloin, kun kyseisten eläinten ominaisuudet vastaavat esimerkiksi liitteessä esitettyjä haitallisia piirteitä.

LIITE

Sopimusosapuolet ovat vakuuttuneita siitä, että useiden lemmikkieläinlajien tai -tyyppien, nisäkkäiden sekä lintujen jalostuksessa ei kiinnitetä riittävää huomiota sellaisiin anatomisiin ja fysiologisiin ominaisuuksiin sekä käyttäytymispiirteisiin, jotka todennäköisesti vaarantavat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin.

Sopimusosapuolet katsovat kuitenkin, että kissojen ja koirien jalostukseen liittyvät ongelmat tulisi ratkaista ensimmäisinä.

Sopimusosapuolet kehottavat painokkaasti kissa- ja koirajalostusyhdistyksiä tarkistamaan jalostusnormejaan yleissopimuksen 5. artiklan valossa ja ottamaan erityisesti huomioon seuraavat ohjeet:

Jalostustoiminnan tarkistusohjeita

- määrätään hyvin suurten tai pienten koirien enimmäis- ja vähimmäiskorkeus tai -paino, jotta vältetään luusto- ja nivelvaurioita (esim. lonkka- ja kyynärnivelten kasvuhäiriöt, murtumat, kyynärnivelen tai polvilumpion sijoiltaanmeno, pysyvät aukileet sekä henkitorven kokoonpainuminen);
- määrätään lyhytraajaisten koirien (esim. basset, mäyräkoira¹) pituuden ja korkeuden suhde siten, että vältetään selkärangan vaurioita;
- määrätään lyhytkalloisuudelle tai -kuonoisuudelle rajat, jotta vältetään hengitysvaikeuksia, kyynelkanavien tukkeumia sekä alttiutta synnytysvaikeuksille (esim. persialaiset kissat ja varsinkin ”äärimmäistyyppi”, englanninbulldoggit, japanese chin, kingcharlesinspanieli, mopsi, kiinanpalatsikoira);
- ehkäistään seuraavien ongelmien esiintymistä:
 - * pysyvä aukile aivovaurioiden välttämiseksi (esim. chihuahua);
 - * raajojen epänormaalit asennot liikuntavaikeuksien ja nivelrappeumien välttämiseksi (esim. takaraajojen huonot kulmaukset - kiinanpystykorva, norjanpystykorva, ruotsinlapinkoira, ja suomenpystykorva; kaarevajalkaisuus - basset, kiinanpalatsikoira ja shih tzu);
 - * hampaiden epänormaalit asennot syömisen ja vastasyntyneiden hoidon vaikeutumisen välttämiseksi (esim. lyhytleukaisuus bokseilla, bulldoggeilla ja persialaisilla kissoilla);
 - * silmien tai silmäluomien epänormaali koko ja muoto ärsytyksen, tulehdusten ja rappeutumien sekä silmien ulospullahtamisen välttämiseksi (esim. luomen uloskäännyminen - basset, vihikoira, bernhardinkoira; pienet syvälle painuneet silmät ja alttius luomen sisäänkäännymiseen - airedalenterrieri, australianterrieri, bedlingtoninterrieri, bullterrieri, vihikoira, kiinanpystykorva, englanninkääpiöterrieri, saksanmetsästysterrieri, newfoundlandinkoira, shar pei; suuret pullistuneet silmät - bostoninterrieri, cavalier kingcharlesinspanieli, dandiedinmontinterrieri, brysselingriffoni, japanese chin, kingcharlesinspanieli, mopsi, kiinanpalatsikoira, shih tzu, tiibetinterrieri);
- seuraavanlaisten lemmikkieläinten jalostusta vältetään tai se lopetetaan, jollei vakavien haittojen poistaminen ole mahdollista:
 - * semiletaalitekijää kantavat eläimet (esim. entlebuchinpaimenkoira),
 - * resessiivistä haittaa aiheuttavaa geeniä kantavat eläimet (esim. homotsygoottiset scottish fold -kissat - lyhyet raajat, selkäranka- ja häntävikoja),
 - * karvattomat koirat ja kissat (suojattomuus auringolta ja kylmältä, alttius hampaiden määrän huomattavaan vähenemiseen, semiletaalitekijä),
 - * manx-kissa (liikuntahäiriöt, alttius selkärankavikoihin, virtsaamis- ja ulostamisvaikeudet, semiletaalitekijä),
 - * ”dominant white” -tekijää kantavat kissat (merkittävä kuoroustaipumus),
 - * ”merle-tekijää” kantavat koirat (merkittävä kuoroustaipumus ja alttius silmävikoihin, esim. skotlanninpaimenkoira / väri blue merle, shetlanninlammaskoira / väri merle, welsh corgi / merle, vanhaenglanninlammaskoira / merle, tanskandoggi / väri tiikeri, mäyräkoira / juovikas).

¹) Sulussa mainitut rodut ovat ainoastaan esimerkkejä niistä, joilla kyseistä ongelmaa esiintyy